

HOOSON, ISAAC DANIEL (1880 - 1948), cyfreithiwr a bardd

Enw: Isaac Daniel Hooson
Dyddiad geni: 1880
Dyddiad marw: 1948
Rhiant: Harriet Hooson
Rhiant: Edward Hooson
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: cyfreithiwr a bardd
Maes gweithgaredd: Eisteddfod; Cyfraith; Barddoniaeth
Awdur: Thomas Parry

Ganwyd 2 Mai 1880, yn Rhosllannerchrugog, mab i Edward a Harriet Hooson. Yr oedd teulu ei dad yn hanfod yn wreiddiol o Gernyw. Addysgwyd I. D. Hooson yn ysgol fwrdd y Rhos ac ysgol ramadeg Rhiwabon. Yn 1897 aeth i wasanaethu'r Mri Morris & Jones yn Lerpwl, ac yno y bu hyd 1904, pan fu farw ei dad. Yna rhwymwyd ef gyda chyfreithiwr yn Wrecsam, ac arhosodd yno hyd ddechrau'r Rhyfel Mawr cyntaf. Yn ystod y rhyfel hwnnw bu'n gwasanaethu yn y llynges. Wedi ei ryddhau yn 1919 ymsefydlodd fel partner mewn ffyrm o gyfreithwyr yn Wrecsam. O 1920 hyd 1943 daliodd y swydd o ' Official Receiver in Bankruptcy ' yng nghylch Caer a Gogledd Cymru. Bu'n noddwr i Urdd Gobaith Cymru ac yn aelod defnyddiol iawn o Gyngor yr Eisteddfod Genedlaethol a'i bwyllgorau. Rhwng 1900 a 1914 ysgrifennodd gryn dipyn o farddoniaeth, a gwelir ei gerddi yma a thraw yn *Cymru, (O.M.E.)* Yna rhoes y gorau i farddoni am flynyddoedd a phan aildechreuodd cydnabuwyd ef ar unwaith fel un o brif feirdd Cymru. Telynegion a baledi oedd ei hoff ffurfiau, ac y mae sicrwydd ergyd a swyn gweledigaeth a mynegiant ym mhopeth a ganodd.

Cyhoeddodd *Y Fantell Fraith* (1934), cyfaddasiad o ' *Pied Piper of Hamelin* ', *Cerddi a Baledi* (1936), *Y Gwin a Cherddi Eraill* (1948). Cafodd radd M.A. er anrhydedd gan Brifysgol Cymru yn 1948. Bu farw 18 Hydref 1948.

Awdur

Syr Thomas Parry, (1904 - 1985)

Ffynonellau

W. R. Jones, *Bywyd a Gwaith I.D. Hooson* (1954)

Cafwyd y manylion uchod mewn llythyr gan Mr. H. Ellis Hughes, Coedpoeth

Darllen Pellach

[The Hooson family of Rhos](#), gwefan Wrexham History website, gwelwyd 2 Mai 2019

BBC cymrubywyd: [I. D. Hooson](#)

Erthygl Wicipedia: [Isaac Daniel Hooson](#)

Sain a Ffilm

Archif ITV Cymru/Wales Archive: [Hanes I. D. Hooson - Rhosllannerchrugog, 1960](#)

Dolenni Ychwanegol

Archifdy Prifysgol Bangor: [Poetry of I. D. Hooson](#), Ref: GB 222 BMSS HOO

VIAF: [171037677](#)

Wikidata: [Q264107](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1970

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

